

PATRIARHIA ROMÂNĂ
SECTORUL TEOLOGIC-EDUCATIONAL

MĂNĂSTIREA ANTIM

STRADA MITROPOLII ANTIM IVIREANU, NR. 29 SECTOR V, BUCUREȘTI, ROMÂNIA
TEL + 40 21 406 71 74, TEL/FAX + 40 21 406 71 76
www.patriarhia.ro E-mail: sector.teologic@patriarhia.ro

Nr. 2.170/13 martie 2023

Doamnei LIGIA DECA,
Ministrul Educației

Doamnă Ministru,

Culte religioase, recunoscute în România, au luat act de publicarea proiectelor modificate de legi ale învățământului (preuniversitar și superior), în ziua de luni, 27 februarie 2023, pe site-ul Ministerului Educației.

Cu privire la aceste documente, la inițiativa Patriarhiei Române, cultele religioase, recunoscute în România, solicită cele de mai jos.

1. Corelarea proiectelor de legi ale învățământului (preuniversitar și superior) cu prevederile constituționale (art. 32) și ale *Legii nr. 489/2006 privind libertatea religioasă și regimul general al cultelor* (secțiunea a V-a, *Învățământul organizat de culte*, art. 32-39).

2. Menținerea prevederilor din protocoalele încheiate între Ministerul Educației, Secretariatul de Stat pentru Culte și cultele religioase, recunoscute în România, cu privire la predarea disciplinei Religie în învățământul preuniversitar și la organizarea învățământului teologic preuniversitar și universitar.

3. Eliminarea art. 2, alin. 1, lit. b) – definiția diversității, a art. 224, lit. e) – obligația de a promova diversitatea în școală – și a sintagmei referitoare la „orientarea sexuală” din art. 11, alin. 1 din proiectul *Legii învățământului preuniversitar*, conform principiului independenței față de orice formă de ideologie.

4. Eliminarea sintagmei referitoare la „dogmele religioase” (art. 3, lit. 1 din proiectul *Legii învățământului preuniversitar*), conform dreptului constituțional al părinților de a asigura educarea copiilor lor, potrivit propriilor convingeri (art. 29).

5. Menținerea statutului actual al disciplinei școlare Religie (parte a trunchiului comun; înscrierea pe bază de cerere scrisă; cererea depusă este valabilă pe toată perioada de școlarizare în învățământul preuniversitar sau până la schimbarea opțiunii), în conformitate cu prevederile constituționale (art. 32, alin. 7), cu *Decizia nr. 669/12 noiembrie 2014 a Curții Constituționale a României*, cu prevederile *Legii educației naționale nr. 1/2011* (art. 18), ale *Legii nr. 489/2006 privind libertatea*

religioasă și regimul general al cultelor (art. 32) și ale actualei *Metodologii de organizare a predării disciplinei Religie în învățământul preuniversitar* (art. 3, alin. 5). Eliminarea precizării referitoare la stabilirea unei perioade de înscriere la Religie sau de schimbare a opțiunii (prin ordin al ministrului educației, pentru anul școlar următor), care poate crea confuzie și noi presiuni asupra elevilor, în vederea retragerii de la ora de Religie: „...într-o perioadă stabilită prin ordin al ministrului educației pentru anul școlar viitor... în perioada specificată.” (art. 84, alin. 2 din proiectul *Legii învățământului preuniversitar*).

6. Eliminarea art. 33, alin. 3 și 4 și a art. 244, alin. 25-27 din proiectul *Legii învățământului preuniversitar*, cu privire la „principiul asumării filierei, în sensul de a școlariza minimum 2/3 dintre elevi, corespunzător filierei specifice unității inclusiv în structurile arondate”. Această prevedere este contraproductivă și discriminatorie și pune unitățile de învățământ vocațional în imposibilitatea de a se dezvolta. Învățământul vocațional nu presupune cantitate, ci calitate. De asemenea, există riscul de a nu avea personal didactic titular, din cauza numărului mic de clase și de ore existente, forțând cadrele didactice să predea în mai multe unități, ceea ce va afecta în mod negativ calitatea actului educațional.

7. Nediscriminarea Religiei în raport cu alte discipline școlare din trunchiul comun, prin includerea acesteia în lista disciplinelor școlare, la alegere, în cadrul examenului național de bacalaureat (art. 99, alin. 4, 5 și 6 din proiectul *Legii învățământului preuniversitar*), pentru ca elevii care frecventează orele de Religie să aibă posibilitatea de a-și valorifica și verifica competențele dobândite la această disciplină, una dintre puținele care se studiază pe tot parcursul învățământului preuniversitar și singura care a fost validată de majoritatea covârșitoare a părinților.

8. Respectarea prevederilor legale în vigoare, cu privire la obligativitatea avizului cultului pentru a preda în cadrul învățământului vocațional teologic, inclusiv disciplinele laice (art. 171, alin. 4 din proiectul *Legii învățământului preuniversitar*) și pentru a ocupa catedrele vacante/rezervate la disciplina Religie în etapele de mobilitate (articolul 187 renumerotat din proiectul modificat al *Legii învățământului preuniversitar*: „Pentru ocuparea catedrelor vacante/rezervate la disciplina Religie, sunt necesare avizele eliberate de cultele recunoscute de stat, în care se precizează etapa de mobilitate pentru care au fost eliberate”). Astfel, *Legea nr. 297/2022 pentru modificarea și completarea Legii educației naționale nr. 1/2011* prevede obligativitatea avizului cultului pentru predarea disciplinei Religie și pentru ocuparea tuturor posturilor didactice/catedrelor vacante/rezervate în cadrul seminarelor și liceelor teologice. De asemenea, Curtea Constituțională a României, în dosarul nr. 1.858A/2022, a arătat că prevederile legii menționate sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

9. Necesitatea avizului cultului pentru ocuparea unei funcții de conducere în cadrul învățământului vocațional teologic (se va adăuga litera d la art. 191, alin. 3, din proiectul *Legii învățământului preuniversitar*: „a obținut avizul cultului, în cazul învățământului vocațional teologic”), conform prevederilor legale în vigoare: *Legea nr. 489/2006 privind libertatea religioasă și regimul general al cultelor* (art. 33, alin. 1 și art. 35, alin. 1) și protocoalele încheiate între Ministerul Educației, cultele religioase și

Secretariatul de Stat pentru Culte, cu privire la predarea disciplinei religie în învățământul preuniversitar și la organizarea învățământului teologic preuniversitar și universitar.

10. Adăugarea art. 123, alin 2, litera h) în proiectul *Legii învățământului preuniversitar*: „În unitățile de învățământ vocațional teologic, consiliile de administrație se măresc, suplimentar, cu 2 membri, desemnați de cultul respectiv. În acest caz, cvorumul de ședință reglementat la lit. a) c) se mărește cu 1 membru”, în conformitate cu prevederile constituționale (art. 32, alin. 7), ale *Legii nr. 489/2006 privind libertatea religioasă și regimul general al cultelor* (art. 33, alin. 1) și în concordanță cu art. 123, alin. 2, literele f) și g) din proiectul *Legii învățământului preuniversitar*.

11. Reformularea art. 7 din proiectul *Legii învățământului preuniversitar*, astfel: „Culte recunoscute de statul român au dreptul de a organiza învățământ confesional, prin înființarea și administrarea propriilor unități de învățământ, conform procedurilor legale de autorizare provizorie/acreditare”, în conformitate cu prevederile constituționale (art. 32, alin. 5) și ale *Legii nr. 489/2006 privind libertatea religioasă și regimul general al cultelor* (art. 33). Înlocuirea cuvântului „inclusiv” cu conjuncția „și” în art. 12, alin. 5, în art. 19, alin. 6, 8 și 13, în art. 21, alin. 1 și 3, în art. 22, alin. 1, în art. 27, alin. 7, în art. 28, alin. 1, 2 și 3, în art. 90, alin. 1, în art. 103, alin. 17, în art. 138, alin. 4 din proiectul *Legii învățământului preuniversitar*, conform art. 32, alin. 5 din *Constituția României*.

12. Asigurarea organizării învățământului teologic în cadrul instituțiilor de învățământ superior de stat existente, ca facultăți cu dublă subordonare, adică relaționare stat și cult, destinate pregătirii personalului de cult și activității social-misionare a cultelor, potrivit legii și prevederilor specifice fiecărui cult. În acest sens, art. 30, alin. 1 din proiectul *Legii învățământului superior* va fi reformulat astfel: „Culte recunoscute oficial de stat pot solicita Ministerului Educației organizarea unui învățământ teologic specific în cadrul învățământului de stat, în instituțiile de învățământ superior de stat existente, ca facultăți cu dublă subordonare, adică relaționare stat și cult, destinat pregătirii personalului de cult și activității social-misionare a cultelor, numai pentru absolvenții învățământului liceal, proporțional cu ponderea numerică a fiecărui cult în configurația religioasă a țării, potrivit recensământului oficial. Înființarea, organizarea și funcționarea acestui învățământ se realizează potrivit legii și prevederilor specifice fiecărui cult”.

13. Adăugarea alin. 6 la art. 96 din proiectul *Legii învățământului superior*, astfel: „Necesitatea avizului cultului pentru ocuparea tuturor posturilor didactice, de conducere, administrative sau auxiliare în cadrul instituțiilor de învățământ confesional de stat și confesional particular, la nivel universitar”.

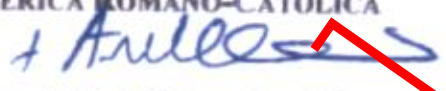
Amintim faptul că, potrivit *Legii nr. 489/2006 privind libertatea religioasă și regimul general al cultelor*, „cultele recunoscute sunt persoane juridice de utilitate publică” (art. 8, alin. 1); „Statul român recunoaște cultelor rolul spiritual, educațional, social-caritabil, cultural și de parteneriat social, precum și statutul lor de factori ai păcii sociale” (art. 7, alin. 1).

Prin urmare, cultele religioase, recunoscute în România, doresc o cooperare mai strânsă cu statul în promovarea unei educații integrale, care unește viața spirituală profundă cu informarea științifică bogată, deoarece deficitul de spiritualitate sau de sens existențial al societății tehnice de astăzi are consecințe negative pentru orientarea tinerilor în societate.

1. BISERICA ORTODOXĂ ROMÂNĂ

Preafericitul Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române

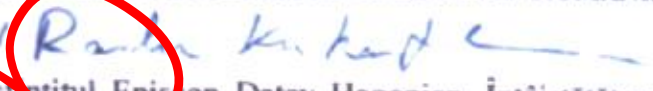
2. BISERICA ROMANO-CATOLICĂ

Înaltpreasfințitul Părinte Aurel Percă, Arhiepiscop Mitropolit de București

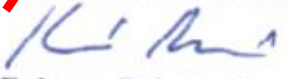
3. BISERICA ROMÂNĂ UNITĂ CU ROMA, GRECO-CATOLICĂ

Preafericitul Părinte Cardinal Lucian, Arhiepiscop Major al Bisericii Române Unite cu Roma, Greco-Catolică

4. ARHIEPISCOPIA BISERICII ARMENE DIN ROMÂNIA

Preasfințitul Episcop Datev Hagopian, Întâistătorul Arhiepiscopiei Armene din România

5. BISERICA REFORMATĂ DIN ROMÂNIA

Domnul Episcop Béla Kató

6. BISERICA EVANGHELICĂ C.A. DIN ROMÂNIA

Domnul Episcop Reinhart Guib

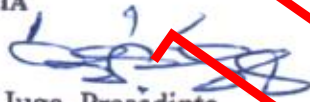
7. BISERICA EVANGHELICĂ LUTHERANĂ DIN ROMÂNIA

Domnul Episcop Dezső/Zoltán Adorjáni

8. BISERICA UNITARIANĂ MAGHIARĂ

Domnul Episcop István Kovács

9. CULTUL CREȘTIN BAPTIST - UNIUNEA BISERICILOR CREȘTINE BAPTISTE
DIN ROMÂNIA

Domnul Viorel Iuga, Președinte

10. BISERICA CREȘTINĂ DUPĂ EVANGHELIE DIN ROMÂNIA

Domnul Cornel Haureș, Președinte

Cornel
Haures

Semnat digital de
Cornel Haures
Data: 2023.03.13
15:41:18 +02'00'

11. CULTUL CREȘTIN PENTICOSTAL - BISERICA LUI DUMNEZEU APOSTOLICĂ
DIN ROMÂNIA

Domnul Past. Ioan Filip, Președinte

Ioan Filip

Semnat digital de
Ioan Filip
Data: 2023.03.13
18:31:15 +02'00'

12. BISERICA ADVENTISTĂ DE ZIUA A ȘAPTEA

Domnul Aurel Neațu, Președinte

Conform adezării

13. CULTUL MUSULMAN DIN ROMÂNIA

Domnul Iusuf Muurat, Șeful Comunității Musulmane din România – Muftiu